इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin
Enhancing Cyber Security in India

ISEA
Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

अन्तराष्ट्रिय महिलादिवसः

इत्यनेन

८ मार्च, २०२६

भारतीय कम्प्यूटर आपत्कालीन प्रतिक्रिया दल

स्त्रीसंरक्षणम्

विराम। चिन्तयतु। क्लिक्कु र्वन्तु।

संरक्षणं च सुरक्षितता

उपकरणम्। चिह्नं। दत्तांश।

अन्तर्जालस्य उपरि

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :

@IndianCERT

@cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin
Enhancing Cyber Security in India

ISEA
Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

स्वस्य अङ्कीयपदचिह्नस्य रक्षणं कुर्वन्तु

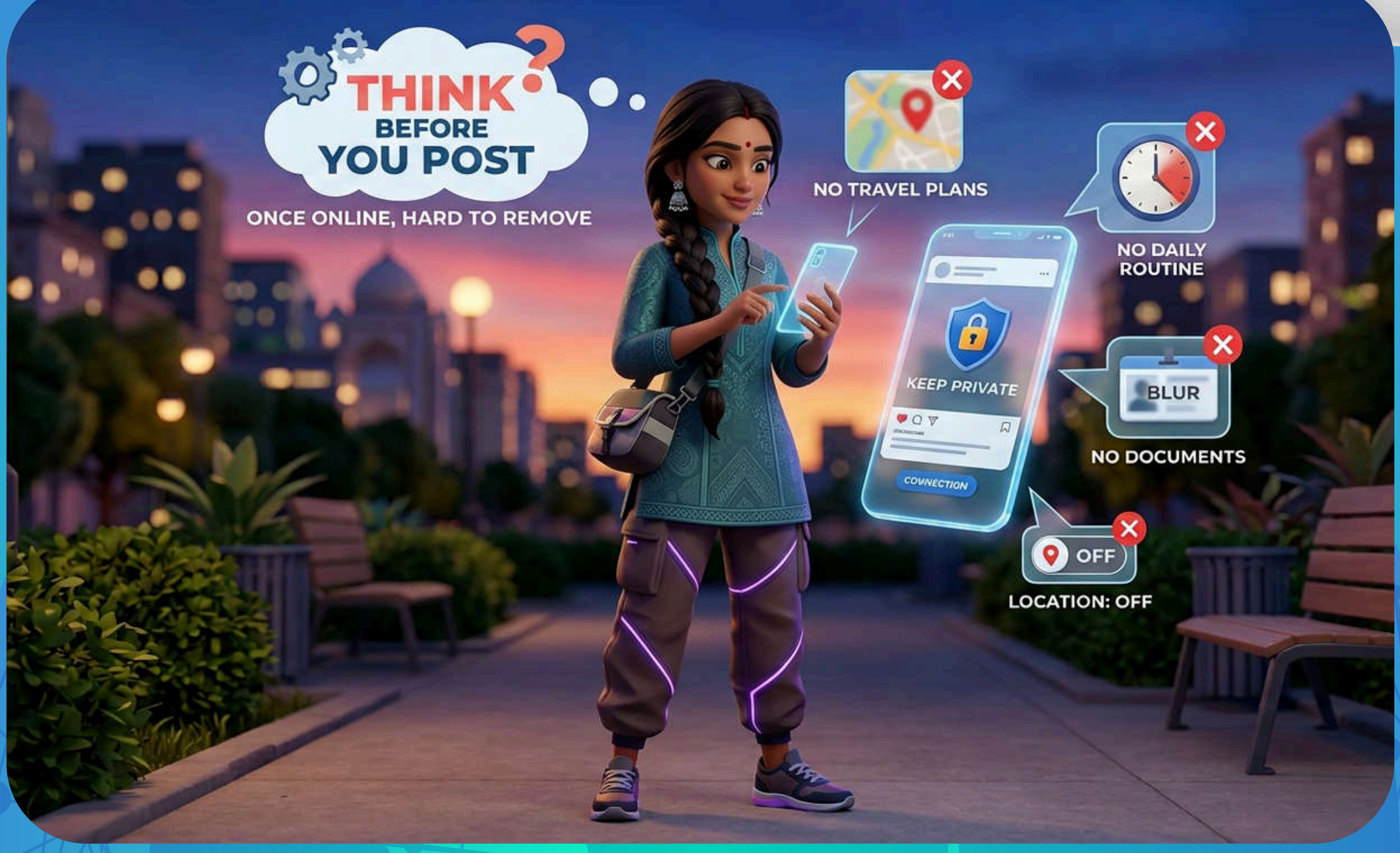

सुरक्षा युक्तयः

- पोस्ट् कर्तुं पूर्वं चिन्तयन्तु। एकदा किमपि ऑनलाइन भवति चेत् तस्य निष्कासनं कठिनं भवति।
- व्यक्तिगतविवरणं, यात्रायोजना, दैनन्दिनकार्यक्रमः वा अन्तर्जालद्वारा न साझां कुर्वन्तु।
- भवतः सामाजिकमाध्यमलेखाः निजीरूपेण स्थापयन्तु येन केवलं विश्वसनीयाः जनाः एव भवतः पोस्ट् द्रष्टुं शक्नुवन्ति।
- यदा आवश्यकता नास्ति तदा स्थानसाझेदारी निष्क्रियं कुर्वन्तु।
- महत्त्वपूर्णदस्तावेजानां छायाचित्रं स्थापयितुं परिहरन्तु।

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :
@IndianCERT
@cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin Enhancing Cyber Security in India

ISEA Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

स्वस्य गुप्तशब्ददुर्गं निर्मायताम्

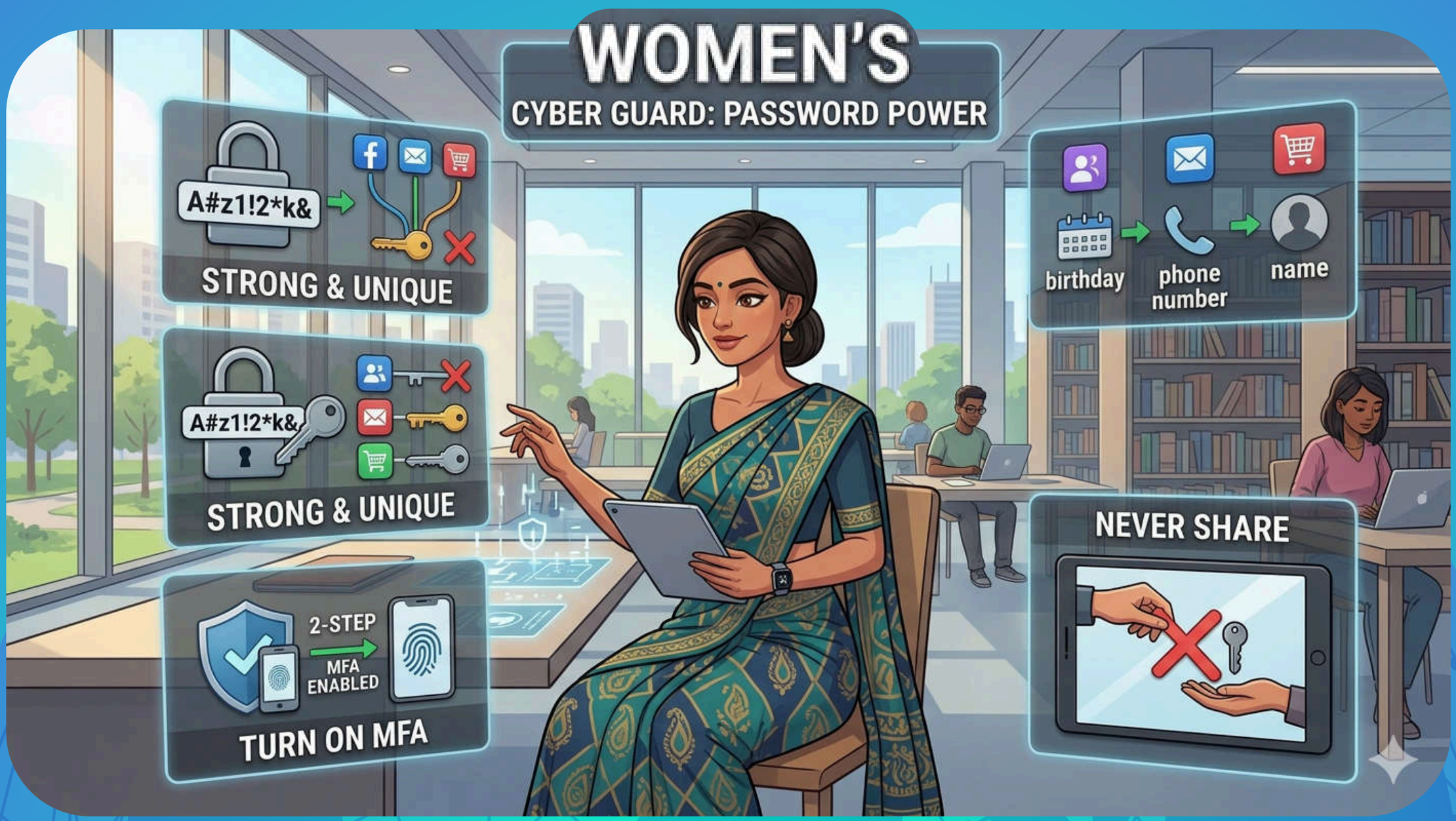

सुरक्षा युक्तयः

- दीर्घगुप्तशब्दस्य, दृढगुप्तशब्दस्य च उपयोगं कृत्वा लघु-लघु-अक्षराणि, संख्याः, चिह्नानि च मिश्रयन्तु ।
- स्वनाम, जन्मदिवसः, दूरभाषसङ्ख्या वा सुलभतया अनुमाननीयगुप्तशब्दानां वा उपयोगं न कुर्वन्तु ।
- भिन्न-भिन्न-खातानां कृते भिन्न-भिन्न-गुप्तशब्दानां उपयोगं कुर्वन्तु ।
- यदा सम्भवं तदा Multi Factor Authentication चालू कुर्वन्तु।
- कदापि स्वस्य गुप्तशब्दं वा OTP वा कस्यचित् सह साझां न कुर्वन्तु।

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :
@IndianCERT
@cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin Enhancing Cyber Security in India

ISEA Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

स्मार्टजालं अतिचतुरम्

सुरक्षा युक्तयः

- धनं वा ओटीपी वा याचयन्तः तात्कालिकसन्देशाः न विश्वसन्तु।
- कस्यापि लिङ्कस्य क्लिक् कर्तुं पूर्वं प्रेषकं सम्यक् पश्यन्तु।
- एस.एम.एस.द्वारा वा ईमेलद्वारा वा प्रेषितानां अज्ञातलिङ्कानां उपरि क्लिक् न कुर्वन्तु।
- Short URLs इत्यत्र विस्तारं कृत्वा सत्यापनं विना न क्लिक् कुर्वन्तु ।
- कदापि दूरभाषेण वा ऑनलाइनद्वारा वा बैंकसूचनाः संवेदनशीलाः व्यक्तिगतसूचनाः वा न साझां कुर्वन्तु।

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु : @IndianCERT @cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin Enhancing Cyber Security in India

ISEA Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

स्मार्ट टैप्स्। सुरक्षित एप्स।

सुरक्षा युक्तयः

- सर्वदा स्वस्य दूरभाषं पिन, गुप्तशब्देन, अङ्गुलिचिह्नेन वा ताडयन्तु।
- केवलं आधिकारिक एप् स्टोर् तः एव एप्स् डाउनलोड् कुर्वन्तु।
- यदा अपडेट् उपलब्धं भवति तदा नियमितरूपेण स्वस्य दूरभाषं अपडेट् कुर्वन्तु।
- एप् अनुमतिः पश्यन्तु — कॅमेरा अथवा सम्पर्कस्य अनावश्यकं प्रवेशं न अनुमन्यताम् ।
- भवन्तः यत् एप्स् न उपयुञ्जते तत् निष्कासयन्तु।
- साइबर स्वच्छताकेन्द्रस्य वेबसाइटतः निःशुल्कं बोटनेट् निष्कासनसाधनं डाउनलोड् कुर्वन्तु: https://www.csk.gov.in/सुरक्षा-उपकरणम्.html ।

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :
@IndianCERT
@cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin
Enhancing Cyber Security in India

ISEA
Information Security Education & Awareness

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

डेस्कं सुरक्षितं कुर्वन्तु जोखिमं च परिहरन्तु

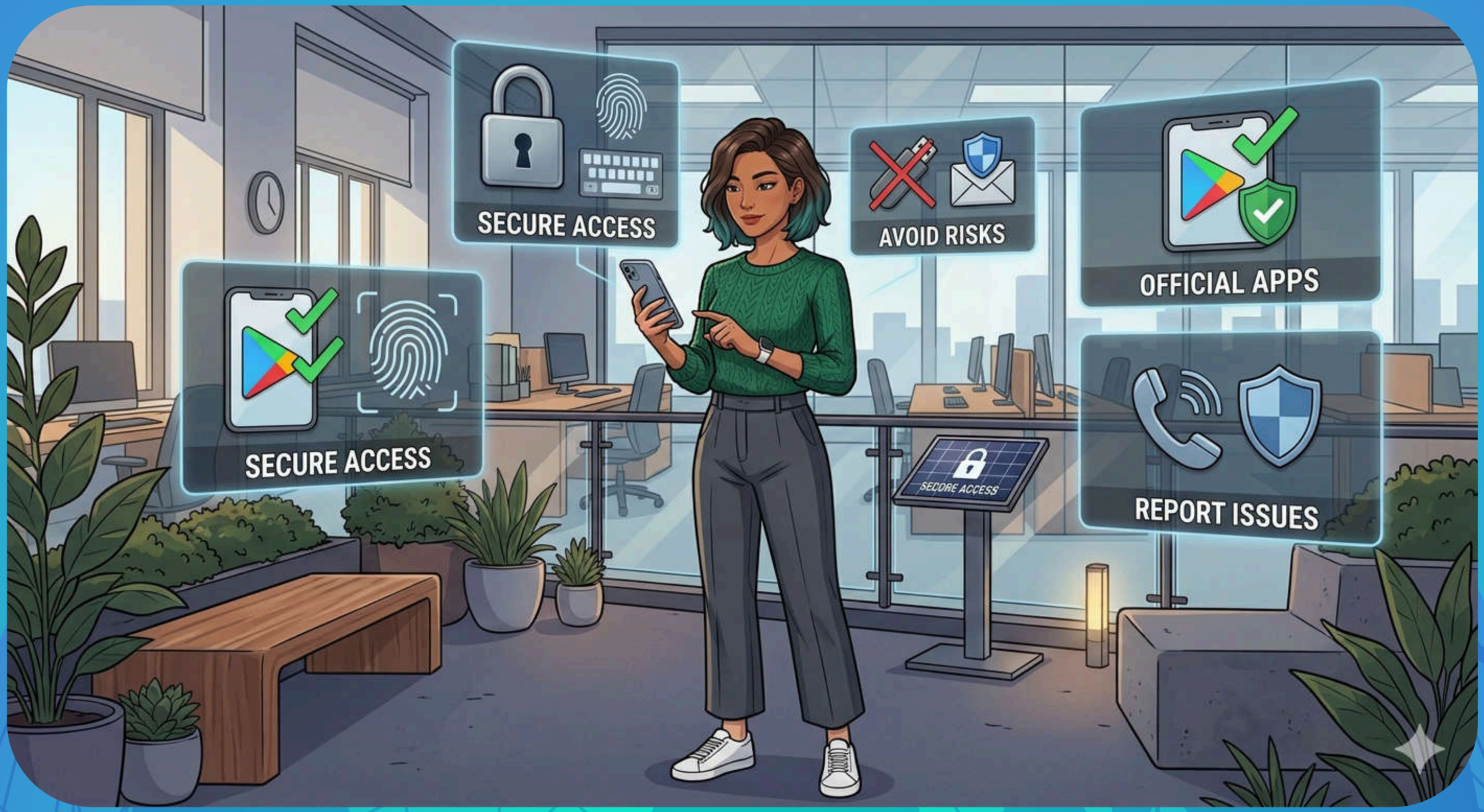

सुरक्षा युक्तयः

- यदा भवन्तः स्वस्य मेजस्य बहिः गच्छन्ति तदा सङ्गणकं ताडयन्तु।
- अज्ञात USB ड्राइव् कार्यालयस्य सङ्गणकेषु न प्लग् कुर्वन्तु।
- कार्यालयप्रणालीषु केवलं अनुमोदितं सॉफ्टवेयरं उपयुज्यताम्।
- कार्यालयस्य प्रवेशविवरणं कस्यचित् सह न साझां कुर्वन्तु।
- कार्ये ईमेल-संलग्नकं उद्घाटयितुं पूर्वं सावधानाः भवन्तु।
- संदिग्धं ईमेलं वा क्रियाकलापं वा तत्क्षणमेव स्वस्य IT दलं प्रति सूचयन्तु।

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :
@IndianCERT
@cert_india

इलेक्ट्रॉनिकी एवं सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय
MINISTRY OF ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY
सत्यमेव जयते

certin Enhancing Cyber Security in India

ISEA Information Security Education & Awareness

STAY SAFE ONLINE ऑनलाइन सुरक्षा कवच

10 Years of Digital India

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

CERT-IN इत्यस्मै साइबर सुरक्षा घटनानां सूचनां ददातु

CERT-In इत्यस्मै साइबरसुरक्षाघटनानां सूचनां दातुं:

वेबसाइट् पश्यन्तु: *https://www.cert-in.org.in*

ईमेल: *incident@cert-in.org.in* **इति**

निःशुल्कं दूरभाष: *+91-1800-11-4949*

टोल फ्री फैक्स: *+91-1800-11-6969*

सूचना डेस्क

दूरभाष: *+91-11-22902657*

अस्मान् अनुसरणं कुर्वन्तु :

@cert_india

WEBSITE
https://www.cert-in.org.in

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

जागरूकता पुस्तिका
https://cert-in.org.in/AwarenessBooklets.jsp

सुरक्षासाधनम्
https://www.csk.gov.in/security-tools.html